

กุ่มน้ำ

ชื่ออื่น	กุ่มน้ำ (ทั่วไป)	
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์	ต้น	ไม้ยืนต้นขนาดกลาง สูง 4-20 เมตร
	ใบ	เส้นผ่าศูนย์กลาง 40 ซม. แผ่กิ่งก้านสาขา ใบเป็นช่อ ช่อหนึ่งมี 3 ใบ รูปหอก กว้าง 1.5-6.5 ซม. ยาว 4.5-23 ซม. ปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบแคบ เนื้อใบค่อนข้างหนา มันคล้ายแผ่นหนัง เส้นกลางใบมีสีค่อนข้างแดง ผิวใบด้านล่างจะมีละอองสีเทา ปกคลุมอยู่ ก้านใบแข็งแรง
	ดอก	4-14 ซม. ดอกออกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง ช่อดอกยาว 10-16 ซม. มี 20-100 ดอก ก้านดอกยาว 4-7 ซม. กลีบรองดอกรูปไข่ปลายแหลม กลีบดอกค่อนข้างกลม รูปรีปลายมน กลีบดอกกว้าง 1.5-2 ซม. ยาว 1.5-3 ซม. เกสรตัวผู้สีม่วง มี 15-25 อัน ยอดเกสรตัวเมียสีม่วงเข้ม ก้านชูรังไข่ยาว 3.5-5.5 ซม. เมื่อแรกดอกบานสีขาวแล้วเปลี่ยนเป็นสีเหลือง
	ผล	รูปรียาว 5-8 ซม. เปลือกหนา 4-5 ซม. มีสะเก็ดบางๆ เมื่อสุกสีเทา
	เมล็ด	รูปแกือกมั่ว ยาว 6-9 มม. หนา 2-3 มม.
การขยายพันธุ์	เมล็ด	
ฤดูกาลเก็บส่วนขยายพันธุ์	ฤดูร้อน	
สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเจริญเติบโต	ขึ้นทั่วไปตามริมฝั่งแม่น้ำ ขอบบึง	
การใช้ประโยชน์	ทางอาหาร	นำยอดอ่อนและดอกอ่อนมาดองกับน้ำเกลือ รับประทานเป็นผักจิ้มกับน้ำพริกแดงน้ำพริกปลาร้า

การใช้ประโยชน์	ทางอาหาร ทางยา	หรือนำมาช้ำกับปลาทุ่นึง <u>ลูก</u> แก้วไข่ <u>ใบ</u> ขับเหงื่อ แก้วไข่เจริญอาหาร ระบายขับพยาธิ แก้วปวดเส้น แก้วอัมพาต แก้วไข่อักเสบ ขับผายลม <u>ดอก</u> แก้วเจ็บตา แก้วเจ็บคอ แก้วใช้ครั้นเนื้อครั้นตัว <u>เปลือก</u> <u>ต้น</u> แก้วกษัย แก้วในกองลม แก้วใช้ขับน้ำดี ขับนิ่วในทางเดินปัสสาวะ ระบายพิษที่ ผิวหนัง
ฤดูกาลที่ใช้ประโยชน์	ฤดูหนาว	

กัญจนา คิวพิเศษ และคนอื่นๆ. 2542. ผักพื้นบ้านภาคเหนือ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.